

Batxillerat en Ciències Religioses

Metafísica

- **Titulació:** Batxillerat en Ciències Religioses
- **Modalitat:** Iscreb Presencial
- **Curs:** 1er | **Semestre:** 2n | **ECTS:** 4 | **Hores de classe setmanals:** 2
- **Àrea:** Filosofia | **Període lectiu:** 2n semestre
- **Professorat:** [Llic. Daniel Salgueiro](#) | **Llengua:**

Justificació

L'assignatura té per objectiu oferir una teoria sobre la realitat oberta al seu fonament transcendent. Per tant ofereix les bases filosòfiques per cercar el lloc de la persona al si de la realitat, per descobrir els grans criteris de l'acció humana en l'àmbit personal i social i per obrir els camins de la raó per tenir accés a Déu, fonament darrer de la realitat, i per afrontar la qüestió de la raonabilitat de la religió en general i de la religió cristiana en particular. Per tot això, la matèria es relaciona amb les assignatures següents:

Antropologia filosòfica, Antropologia teològica, Ètica i les diferents matèries de Moral, la Història de la Filosofia, Fe i Raó, Fenomenologia de la Religió i el Misteri de Déu.

Requisits i orientacions prèvies

Coneixements bàsics de la Filosofia i de la seva Història adquirits en el Batxillerat o per altres mitjans.

Competències i Objectius

Competències:

1. Transversals:

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Coneixements generals bàsics.

Comunicació oral i escrita.

Capacitat crítica i autocrítica.

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica.

2. Específiques del grau:

Plantejament de la dimensió del "sentit" i la seva integració en la "dimensió religiosa" des d'una perspectiva universitària i interdisciplinària.

Opinió crítica sobre la realitat personal/social a partir de la perspectiva transcendent de la realitat.

Capacitat de comprendre, relacionar i situar-se críticament davant d'idees, valors, actituds.

Capacitat de relacionar i transferir els coneixements teòrics a situacions pràctiques.

Sensibilitat envers la diversitat d'opinions, pràctiques i estils de vida.

Saber percebre, pensar, jutjar, triar i actuar a favor dels drets de les persones assumint els deures del propi compromís.

Contrastar la mútua influència entre els principals corrents de la història del pensament filosòfic i les perspectives d'anàlisi de les Ciències de la Religió.

Avaluar el rerefons antropològic present en els principals models d'anàlisi de les Ciències de la Religió.

Prendre consciència de les perspectives interdisciplinàries d'anàlisi i saber interpretar la complexitat cultural dels fenòmens religiosos.

Objectius:

Descobrir la significació i l'abast de les nocions metafísiques.

Posar en relació el contingut d'aquestes nocions amb la realitat del que són i de les situacions que viuen.

Comprendre i interpretar els textos filosòfics que es proposaran a reflexió, estudi i debat.

Pensar, expressar-se i comunicar-se amb rigor i llibertat d'esperit a partir de les aportacions de la tradició filosòfica.

Descobrir les relacions entre les qüestions estrictament metafísiques i les qüestions plantejades en les altres matèries relacionades.

Trobar les eines per incorporar i assimilar les actituds i els valors que es desprenen de la reflexió metafísica.

Continguts

Mòdul 1: Metafísica i Filosofia

1. La metafísica al si de la filosofia.
2. La metafísica i el moment present. Actituds bàsiques del pensar metafísic
3. Aristòtil i la metafísica.
4. Crisi i transformació de la metafísica.

Mòdul 2: La Metafísica com a forma de ser

1. La metafísica: finalitat i àmbit personal d'accés.
2. "Ens comune, quod est genus" i "Ratio entis": superficialitat i profunditat.
3. Vers el fonament darrer: Ésser, Causa, Veritat i Bondat.

Mòdul 3: Origen i evolució de la metafísica.

1. Síntesi: de la Metafísica de l'ésser a la Metafísica del subjecte.
2. Les grans etapes de la Metafísica de l'ésser.
3. Les grans etapes de la Metafísica del subjecte.

Mòdul 4: L'experiència, punt de partida de la metafísica

1. L'experiència, font del saber metafísic.
2. De l'experiència a les grans nocions metafísiques:
  - 2.1 Substància i Accidents.
  - 2.2 Acte i Potència.
  - 2.3 Essència i Ésser.
  - 2.4 La Causalitat.

Mòdul 5: L'Analogia i l'afirmació de l'Ésser

1. L'analogia i les seves modalitats.
2. L'ordre de la realitat i el sentit de l'analogia.
3. Metafísica com a saviesa.

Mòdul 6: Els aspectes trascendentals de l'Ésser:

1. La Unitat.
3. L'Alteritat.
4. La Veritat.
5. La Bondat.
6. La Bellesa.

Metodologia i Avaluació

Metodologia:

Activitat a l'aula: 40%

1. Exposicions del professor seguint el programa de continguts: 20%
2. Exposicions dels alumnes sobre les qüestions plantejades i el material que els serà ofert: 6%
3. Debats oberts sobre els problemes que sorgeixin i que afectin a la vida i als esdeveniments actuals: 6%
4. Tutories presencials o virtuals, segons petició dels alumnes o criteri del professor: 6%
5. Examen: 2%

Activitat fora de l'aula: 60%

1. Treball individual segons les indicacions del professor: 20%
2. Lectures personals per part dels alumnes: 10%
3. Estudi personal: 20%
4. Recerca d'informació complementària per part dels alumnes: 10%

Avaluació:

1. Primeres proves per obtenir informació sobre l'interès i el coneixement que els alumnes tenen sobre l'assignatura en general i sobre els seus continguts: 5%
2. La presència regular dels alumnes a les classes: 25%
3. La participació dels alumnes a les classes: exposicions, reflexions, comunicacions, a l'aula: 15%
4. Prova-examen final escrita: 25%
5. Treball personal realitzat segons les indicacions del professor i entregat al final: 30%